

Odluka:

U-III/2485/2017

Zbirni podatci

Broj odluke: U-III/2485/2017

Datum odluke: 30.10.2019

Vrsta odluke: Odluka

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Broj: U-III-2485/2017

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Branko Brkić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko i Goran Selanec, članovi Vijeća, u postupku koji su ustavnom tužbom pokrenuli Jozo Baković i Đulaga Hasanbašić, obojica iz Rijeke, koje zastupa Ljiljana Penavić, odvjetnica u Gospiću, na sjednici održanoj 30. listopada 2019. jednoglasno je donio

O D L U K U

Ustavna tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Ustavnu tužbu podnijeli su Jozo Baković i Đulaga Hasanbašić, obojica iz Rijeke (u daljnjem tekstu: podnositelji), koje u postupku pred Ustavnim sudom zastupa Ljiljana Penavić, odvjetnica u Gospiću.

Ustavna tužba podnesena je u povodu rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: 17 PŽ-1835/2017-2 od 29. ožujka 2017. kojim je odbijena žalba podnositelja i potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Rijeci broj: St-619/16-41 od 6. veljače 2017.

Navedenim prvostupanjskim rješenjem na temelju članka 257. stavaka 6. Stečajnog zakona ("Narodne novine" broj 71/15. i 104/17.; u daljnjem tekstu: SZ) odbačene su kao nepravodobne prijave tražbine podnositelja budući da su iste u stečajnom postupku podnesene nakon proteka prekluzivnog roka za podnošenje prijave tražbine.

2. U ustavnoj tužbi podnositelji navode da su im osporenim rješenjem povrijeđena ustavna prava zajamčena člancima 29. i 48. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.). Povrijeđenim smatraju i članak 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine - Međunarodni ugovori" broj 18/97., 6/99. - pročišćeni tekst, 8/99. - ispravak, 14/02. i 1/06.; u daljnjem tekstu: Konvencija) i članak 1. Protokola 1 uz Konvenciju ("Narodne novine - Međunarodni ugovori" broj 18/97., 6/99. - pročišćeni tekst, 8/99. - ispravak, 14/02. i 1/06. - u daljnjem tekstu: Protokol 1).

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

3. Rješenjem broj: St-619/16-41 od 6. veljače 2017. Trgovački sud u Rijeci odbacio je kao nepravodobne prijave tražbina podnositelja kao vjerovnika u stečajnom postupku otvorenom nad stečajnim dužnikom G. P. Domoinvest d. o. o. u stečaju, sa sjedištem u Kastvu.

Podnositelji, vjerovnici u predmetnom stečajnom postupku, prijavu svojih tražbina u odnosu na stečajnog dužnika podnijeli su stečajnom upravitelju 25. siječnja 2017., u vrijeme kada je rok za prijavu tražbina već istekao s danom 14. studenim 2016.

3.1. Odlučujući o žalbi podnositelja, Visoki trgovački sud osporenim rješenjem odbio je žalbu kao neosnovanu i potvrdio prvostupanjsko rješenje. U obrazloženju rješenja navedeno je:

"Stečajni upravitelj u očitovanju na žalbu u bitnom navodi da je tablicu sastavio na temelju raspoložive dokumentacije i dostavljenih podataka te da u poslovnoj dokumentaciji nije pronađen nikakav podatak o sudskim sporovima i postojanju presuda o žaliteljevim tražbinama, niti je to proizlazilo iz podataka koje su joj dostavili odvjetnici punomoćnici stečajnog dužnika. ...

(...)

Iz dostavljenog dijela spisa proizlazi da je nad stečajnim dužnikom otvoren stečajni postupak rješenjem od 6. rujna 2016., kojim su vjerovnici pozvani na prijavu tražbina u roku od 60 dana od isteka osmog dana od dana objave oglasa na mrežnoj stranici e-Oglasne ploče sudova (koje je objavljeno 6. rujna 2016.). Žalitelji su podnijeli prijave tražbina stečajnom upravitelju preporučenom pošiljkom 25. siječnja 2017.

Rok za podnošenje prijave tražbina stečajnom upravitelju je zakonski rok i iznosi 60 dana od dana objave rješenja o otvaranju stečajnog postupka na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova (čl. 129. st. 1. SZ-a). Sukladno odredbama čl. 257. SZ-a stečajni upravitelj sastavit će popis svih tražbina radnika i prijašnjih dužnikovih radnika dospjelih do otvaranja stečajnog postupka koje je obavezan iskazati u bruto iznosu i neto iznosu i predočiti na potpis prijavu njihovih tražbina u

dva primjerka (st. 3.), a ako radnik ili prijašnji dužnikov radnik nije prijavio tražbinu smatrat će se da je tražbinu prijavio u skladu s popisom koji je sastavio stečajni upravitelj (st. 4.). Prijavu tražbine podnesenu nakon isteka roka za prijavljivanje sud će odbaciti rješenjem (st. 6.).

(...)

... navedena obveza stečajnog upravitelja ne znači da radnici i prijašnji dužnikovi radnici nisu ovlašteni sami podnijeti prijave svojih tražbina, već upravo suprotno proizlazi iz odredbe čl. 257. st. 4. SZ-a ...

(...)

Konkretna slučaj (kada stečajni upravitelj tvrdi da u zatečenoj dokumentaciji i nakon kontaktiranja odvjetnika koji su zastupali dužnika pred sudovima nije pronašao podatak o tražbinama žalitelja ni o sudskim postupcima koji su u međuvremenu okončani pravomoćnim presudama) pokazuje upravo da radnici i prijašnji dužnikovi radnici radi zaštite svojih prava moraju podnositi prijave tražbina ili barem prije isteka zakonskog i prekluzivnog roka za podnošenje prijave provjeriti je li stečajni upravitelj uvrstio njihovu tražbinu u popis tražbina odnosno je li sastavio njihovu prijavu koju im je dužan predložiti na potpis.

(...)

Pozivanje žalitelja na presudu Europskog suda za ljudska prava u predmetu Ismete Bačić protiv Republike Hrvatske broj zahtjeva 43595/06 i izraženo shvaćanje o podijeljenoj odgovornosti stečajnog vjerovnika (...) stečajnog upravitelja (...) i države (...) u konkretnom slučaju ne utječe na pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja kojim su odbačene prijave tražbina podnesene nakon isteka roka za njihovo prijavljivanje. Naime, navedeno shvaćanje Europskog suda za ljudska prava o podijeljenoj odgovornosti ne daje osnova za neprimjenu izričitih zakonskih odredbi o prekluzivnom roku za podnošenje prijave tražbina (čl. 129. st. 1. SZ-a) i odbacivanju nepravovremenih prijave (čl. 257. st. 6. SZ-a) odnosno ne daje osnovu za drugačije postupanje prvostupanjskog suda u konkretnom slučaju.

(...)"

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

4. Podnositelji u ustavnoj tužbi, nezadovoljni ocjenom o nepravodobnosti podnesenih prijave njihovih potraživanja u predmetnom stečajnom postupku, u bitnom ponavljaju žalbene prigovore, a o kojim prigovorima se u cijelosti očitovao Visoki trgovački sud. Smatraju da osporavano rješenje Visokog trgovačkog suda "ukazuje na samovolju odlučivanja suda i nepravilnost osporavane odluke što ukazuje da nisu ispunjeni zahtjevi pravičnog suđenja zajamčenog člankom 29. st. 1. Ustava". Prigovaraju i da je Visoki trgovački sud pogrešno ocijenio kako odluka Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP) u predmetu Bačić protiv Hrvatske (presuda, 19. lipnja 2008., zahtjev br. 43595/06) nije primjenjiva na konkretna slučaj.

IV. OCJENA USTAVNOG SUDA

5. Polazeći od obrazloženih navoda podnositelja istaknutih u ustavnoj tužbi, Ustavni sud je ustavnu tužbu razmotrio s aspekta eventualne povrede ustavnog prava na pravično suđenje zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava koji u

mjerodavnom dijelu glasi:

"Članak 29.

(1) Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično ... odluči o njegovim pravima i obvezama, ...

(...)"

6. Ustavni sud ističe da je sadržaj ustavnog prava zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava ograničen na jamstva pravičnog suđenja. Sukladno tome, ocjenjujući navode ustavne tužbe sa stajališta tog ustavnog prava, Ustavni sud ispituje eventualno postojanje povreda u postupcima pred sudovima i na temelju toga ocjenjuje je li postupak, razmatran kao jedinstvena cjelina, bio vođen na način koji je podnositeljima osigurao pravičan postupak.

Kad je riječ o tumačenju i primjeni prava na konkretne slučajeve, Ustavni sud u načelu ne smije zamijeniti pravna stajališta nadležnih sudova svojim, sve dok sudske odluke ne otkrivaju bilo kakvu arbitrarnost, a dostatno su obrazložene i, po potrebi, upućuju na relevantnu sudsku praksu. Ustavni sud podsjeća da nije njegova zadaća preuzeti ulogu sudova, koji su prvi pozvani interpretirati zakone. Zadaća Ustavnog suda ograničena je na ispitivanje jesu li učinci takve interpretacije sudova suglasni s Ustavom s aspekta zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

7. Članak 257. SZ-a glasi:

"Prijava tražbina stečajnih vjerovnika

Članak 257.

(1) Prijava tražbine podnosi se stečajnom upravitelju na propisanom obrascu u dva primjerka i sadržava:

1. podatke za identifikaciju vjerovnika
2. podatke za identifikaciju dužnika
3. pravnu osnovu tražbine, iznos tražbine u kunama
4. naznaku o dokazu za postojanje tražbine
5. naznaku o postojanju ovršne isprave
6. naznaku o postojanju postupka pred sudom.

- (2) Prijavi tražbine iz stavka 1. ovoga članka u prijepisu se prilažu isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se dokazuje.
- (3) Stečajni upravitelj sastavit će popis svih tražbina radnika i prijašnjih dužnikovih radnika dospjelih do otvaranja stečajnoga postupka koje je obvezan iskazati u bruto iznosu i netoiznosu i predložiti na potpis prijavu njihovih tražbina u dva primjerka.
- (4) Ako radnik ili prijašnji dužnikov radnik nije prijavio tražbinu, smatrat će se da je tražbinu prijavio u skladu s popisom iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Tražbine vjerovnika nižih isplatnih redova prijavljuju se samo na poseban poziv suda. U prijavi takvih tražbina treba naznačiti da se radi o tražbini nižega isplatnog reda i redno mjesto na koje vjerovnik ima pravo.
- (6) Prijavu tražbine podnesenu nakon isteka roka za prijavljivanje sud će odbaciti rješenjem."

7.1. U konkretnom slučaju utvrđeno je da su podnositelji, kao vjerovnici u predmetnom stečajnom postupku, prijavu svojih tražbina stečajnom upravitelju podnijeli nakon proteka prekluzivnog roka, slijedom čega su njihove prijave odbačene kao nepravodobne na temelju članka 257. stavka 6. SZ-a.

Visoki trgovački sud, rješavajući u žalbenom postupku, otklonio je u konkretnom predmetu primjenu odluke ESLJP-a u predmetu Bačić protiv Hrvatske te u vezi svoje ocjene u obrazloženju osporenog rješenja iznio i razloge te svoje ocjene.

Premda se kao i u slučaju Bačić protiv Hrvatske u slučaju podnositelja radi o novčanom potraživanju iz radnog odnosa, Ustavni sud upućuje na sljedeće bitne razlikovne elemente razmatranih prijepora.

Naime, u slučaju podnositelja, za razliku od slučaja Bačić protiv Hrvatske, u vrijeme otvaranja stečajnog postupka nad dužnikom G. P. Domoinvest d. o. o. potraživanja podnositelja iz radnog odnosa u odnosu na stečajnog dužnika već su bila utvrđena pravomoćnim presudama nadležnih sudova i to više godina prije otvaranja predmetnog stečajnog postupka. U odnosu na podnositelja Jozu Bakovića pravomoćnom presudom Općinskog suda u Rijeci broj: Prs-286/09 od 17. listopada 2014., te u odnosu na podnositelja Đulagu Hasanbašića pravomoćnom presudom Općinskog suda u Rijeci broj: P-2610/10 od 13. srpnja 2011. (podaci razvidni iz navoda ustavne tužbe).

U takvoj situaciji Ustavni suda smatra da nije nerazumno očekivati od podnositelja da su radi ostvarenja tih svojih pravomoćno utvrđenih novčanih potraživanja u odnosu na stečajnog dužnika, već ranije poduzeli određene pravne (ovršne) radnje, odnosno da su (u najmanju ruku) trebali voditi računa o eventualnom otvaranju stečajnog postupka nad dužnikom i posljedicama koje s tog osnova za njih kao (eventualne) stečajne vjerovnike u odnosu na dužnika u pogledu dosuđenih im potraživanja iz radnog odnosa mogu nastupiti.

Također, u tijeku stečajnog postupka (a kako je to razvidno iz obrazloženja osporavanog rješenja Visokog trgovačkog

suda) stečajna upraviteljica poduzela je sve potrebne radnje radi utvrđivanja liste (vjerovničkih) potraživanja, osobito u dijelu potraživanja vezanih uz dugovanja stečajnog dužnika koja su proizašla iz radnih odnosa. Prikupila je i podatke o postupcima u tijeku, ali iz evidencija dostavljenih joj na uvid nije bilo razvidno da se u odnosu na podnositelje vode (ili su vođeni) postupci na koje podnositelji u ustavnoj tužbi upućuju, jer su isti već bili pravomoćno okončani više godina prije otvaranja predmetnog stečajnog postupka.

7.2. Pored navedenog, Ustavni sud potrebnim smatra upozoriti na još jednu bitnu razlikovnu činjenicu razmatranog prijepora u odnosu na prijepor vezan uz predmet Bačić protiv Hrvatske.

Činjenicu da u vrijeme otvaranja i trajanja stečajnog postupka nad dužnikom G. P. Domoinvest d. o. o. potraživanja podnositelja iz radnog odnosa više nisu bila sporna (pet godina, odnosno dvije godine već su bile donesene presude kojima su usvojeni tužbeni zahtjevi podnositelja s te osnove u odnosu na dužnika). Dok je za razliku od te činjenice u prijeporu predmeta Bačić protiv Hrvatske još i u tijeku stečajnog postupka nad tamo dužnikom potraživanje iz radnog odnosa još uvijek bilo sporno.

Navedeno Ustavni sud nalazi od bitnog utjecaja i na priznanje potraživanja radnika kao vjerovnika u stečajnom postupku nad dužnikom.

8. Stoga, imajući u vidu svrhu roka za prijavu tražbina vjerovnika u otvorenom stečajnom postupku nad dužnikom, svrhu usmjerenu (uvijek) traženoj učinkovitosti vođenja stečajnog postupka s ciljem pravednog namirenja dospjelih nepodmirenih tražbina, a koja nedvojbeno obvezuje i stečajnog upravitelja da osobitu pažnju posveti eventualnim potraživanjima radnika kao potencijalnih vjerovnika dužnika, Ustavnom sudu nije neprihvatljivo utvrđenje nižestupanijskih sudova da su i podnositelji (kao i svi ostali vjerovnici dužnika) bili dužni svoje tražbine (ukoliko već nisu bili ranije namireni) prijaviti stečajnom upravitelju u roku od 60 dana od isteka osmog dana od dana objave rješenja o otvaranju stečaja nad dužnikom na e-Oglasnoj ploči suda.

S obzirom na navedene okolnosti konkretnog slučaja (v. toč. 7.1. i 7.2. obrazloženja ove odluke), a iz kojih proizlazi da su podnositelji kao potencijalni vjerovnici stečajnog dužnika bili dužni voditi računa o (moguće) nepodmirenim potraživanjima koja imaju u odnosu na dužnika i pravovremeno ista prijaviti stečajnom upravitelju, činjenica što su njihove prijave u konačnici odbačene iz razloga nepravovremenog podnošenja, Ustavni sud ne upućuje na zaključak o povredi prava podnositelja na pristup sudu.

8.1. U spornoj pravnoj situaciji presuđivala su tijela sudbene vlasti unutar svoje nadležnosti utvrđene zakonom. Razvidno je da je prvostupanijski sud proveo postupak na način utvrđen mjerodavnim zakonskim odredbama, a podnositeljima je nakon donošenja rješenja Trgovačkog suda u Rijeci broj: St-619/16-41 od 6. veljače 2017., kojim su njihove prijave tražbina podnesene izvan prekluzivnog roka odbačene kao nepravodobne, omogućeno ulaganje pravnog lijeka.

O svim žalbenim prigovorima podnositelja Visoki trgovački sud meritorno je odlučio. Osporeno rješenje doneseno je sukladno mjerodavnom zakonu, a izraženo pravno stajalište valjano, jasno i na ustavnopravno prihvatljiv način obrazložio je Visoki trgovački sud.

Ustavni sud stoga utvrđuje da je Visoki trgovački sud u primjeni i tumačenju mjerodavnog prava iznio relevantne i dostatne razloge za svoju odluku, odnosno da je svoje pravno stajalište obrazložio na način koji otklanja svaku sumnju u arbitrarnost postupanja i odlučivanja zbog čega podnositeljima nije povrijeđeno pravno na pravično suđenje, zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

Povredu ostalih ustavnih i konvencijskih prava Ustavni sud nije razmatrao budući da podnositelji u ustavnoj tužbi nisu naveli obrazložene razloge njihove eventualne povrede.

9. Slijedom navedenog, na temelju članaka 73. i 75. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst), odlučeno je kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

dr. sc. Branko Brkić, v. r.

Zagreb, 30. listopada 2019.